

Gode pasient —forløp

Kompendium

Kompendiet er under
utarbeidelse

INNHOOLD

Velkommen i læringsnettverk	3
Forberedelse før første samling	5
Første samling	7
Arbeid mellom første og andre samling	9
Andre samling	11
Arbeid mellom andre og tredje samling	13
Tredje samling	15
Arbeid mellom tredje og fjerde samling	16
Fjerde samling	17
Gode pasientforløp for eldre og kronisk syke	19
Helhetlig pasientforløp i hjemmet (HPH)	23
Skjemaer i HPH/Gode pasientforløp	25
Brukermedvirkning inkl. Hva er viktig for deg?	27
Kommunikasjon	30
Mal for poster	32
Nyttige nettressurser	33

Velkommen i læringsnettverk

Velkommen som deltaker i læringsnettverk for Gode pasientforløp for eldre og kronisk syke. Etter en forberedelsesfase, ligger det nå atten spennende måneder foran oss. Målet med arbeidet er å sikre brukernes behov for å møte helhetlige, koordinerte og trygge tjenester.

Dette kompendiet er laget for alle dere som deltar i forbedringsteam i kommuner og sykehus. Målet er at dokumentsamlingen skal gi en oversikt over arbeidet som skal gjøres og synliggjøre sammenhenger og helhet.

Kompendiet inneholder en oversikt over hva forbedringsteamene skal gjennom i løpet av den perioden læringsnettverket varer. Her er beskrivelse av de ulike fasene i arbeidet, informasjon om satsingen og Helhetlig pasientforløp i hjemmet (HPH), kunnskapsgrunnlaget i satsingen.

I tillegg til å gi en oversikt, kan kompendiet også benyttes som et oppslagsverk. For oss i KS og Folkehelseinstituttet fungerer kompendiet også som et planverk og dokumentasjon på innholdet i satsingen.

I den kommende perioden skal vi møtes på fire samlinger der kommunene og sykehusene stiller med sine forbedringsteam. På samling nummer én og samling nummer tre er også lederne invitert til å delta. På disse samlingene vil dere få mye nyttig faglig påfyll – men det er også satt av godt med tid til at forbedringsteamene kan arbeide videre med eget forbedringsarbeid. Dette skiller det å være med i et læringsnettverk fra å delta på en konferanse eller et seminar.

Mellom de fire samlingene vil forbedringsteamene få oppfølging av oss som arbeider i denne satsingen.

Vi ser fram til å jobbe sammen med dere. Lykke til med arbeidet!

Sigrid Askum,
fagleder i KS

Anders Vege
fagleder i Folkehelseinstituttet

Forberedelse før første samling

Før første samling i læringsnettverket er det en forberedelsesperiode på ca. tre måneder, der forbedringsteamet jobber med oppgavene i forberedelsespakken. En felles erkjennelse av behovet for endring er nødvendig for å lykkes i alt forbedringsarbeid.

Ved å intervju fem pasienter og eventuelt deres pårørende, lærer forbedringsteamet hva som fungerer godt og dårlig gjennom

pasientenes opplevelse av egne forløp. Data fra helsepersonell som har vært involvert i pasientforløpene innhentes, og teamet får innsikt i hvorfor pasientene ble reinnlagte. Ved å reflektere over innsamlede data skal teamet finne forbedringsområder.

Arbeid før første samling:

- Forankre
- Etablere forbedringsteam
- Intervjue brukere/pasienter
- Lage poster

Forbedringsteamet må sørge for at arbeidet er forankret i linjeledelsen og organisasjonen for øvrig for å få legitimitet til bruk av tid og iverksetting av de nødvendige endringene.

Teamet bør lage en arbeidsplan for å sikre regelmessige møtepunkter og nødvendig framdrift. Det kan være lurt å sette av et fast møtepunkt i kalenderen noen måneder fram i tid.

Arbeidsplan og oppsummering av de refleksjoner som er gjort skal sendes inn til Folkehelseinstituttet innen en gitt frist. Funn fra pasientintervju og identifiserte forbedringsområder presenteres på en poster som tas med til første samling (se egen mal, s. 33).

Posteren skal vise:

- Navn på kommunen eller sykehuset og hvem som deltar i forbedringsteamet
- En kort beskrivelse av kommunen eller sykehuset ut fra demografi og tjenester, samt spesielle forhold som utfordrer pasientforløpene hos dere.
- Hva lærte dere av å intervju pasienter før første samling?
- Hvilke forbedringsområder ser dere?

Første samling

På første samling i læringsnettverket inviteres forbedringsteamene til å delta sammen med sin leder. Lederforankring er et av suksesskriteriene for å lykkes med forbedringsarbeid, og

endringsledelse er et sentralt tema.

Mål for samling 1:

- Etablere felles forståelse for behov for endringer
- Hvordan komme i gang?

Samlingen gir deltakerne en teoretisk plattform, et rammeverk, for helhetlige og koordinerte pasientforløp.

Det er presentasjoner i plenum, erfaringsdeling og arbeid i grupper.

Kunnskapsgrunnet for satsingen, Helhetlig pasientforløp i hjemmet (HPH), blir presentert. Dette er et generisk pasientforløp på tvers av organisasjoner og tjenestenivå som legger vekt på å styrke egenmestring, etablering av forebyggende tiltak og vurdering av brukernes funksjonsnivå på en systematisk måte.

Retningsendringer som ligger i spørsmålet *Hva er viktig for deg?* og en ny og styrket brukerrolle er sentralt for å lykkes med pasientens helsetjeneste.

Generelle metoder og verktøy i forbedringsarbeid, som modell for kvalitetsforbedring, blir presentert, og målepunkter for det gode pasientforløp introduseres.

Det satt av tid til postervandring med erfaringsdeling og god tid til eget forbedringsarbeid.

Arbeid mellom første og andre samling

Fire til seks uker etter første samling inviteres det til oppfølging. Denne skjer gruppevis og gjennomføres elektronisk (på video). Vi oppfordrer så mange som mulig fra hvert team til å delta, selv om teamet ikke opplever å ha konkrete spørsmål eller oppfølgingsbehov. Læringsutbyttet kan være stort ved å høre andres erfaringer og innspill.

Forbedringsteamene får innkalling til oppfølging på e-post og blir bedt om å bekrefte hvem som deltar. De får også tilsendt et skjema

Arbeid mellom samling 1 og 2:

- Identifisere behov for forbedring
- Utarbeide mål
- Informere og involvere aktuelle aktører
- Lage poster

som skal fylles ut og returneres. Her beskrives status på eget arbeid, plan før neste samling og eventuelle oppfølgingsbehov.

I perioden mellom første og andre samling skal forbedringsteamet arbeide med

utgangspunkt i oppgavene som er gitt, se rammen.

Dette skal oppsummeres i en statusrapport som sendes inn én uke før samling.

En kortversjon av statusrapporten skal presenteres i posteren som tas med til samlingen.

Andre samling

Tidlig identifisering av personer med helse- og funksjonsfall er et viktig tema på samlingen. Sykdomsutvikling hos eldre og kronisk syke debutterer gjerne med funksjonsfall i stedet for klassiske symptomer. Hensikten er å gjøre helsetjenesten mer proaktiv enn reaktiv.

Kompetanse er et viktig tema. Erfaring fra mange kommuner som skal utvikle helhetlige pasientforløp er erkjennelsen om at de

mangler systematisk kompetanseutvikling.

Mål for samling 2:

- Skape en felles forståelse for hvordan målene skal nås.

Basiskompetanse, som observasjon og handlingskompetanse, må være på plass for å sikre tidlig intervensjon. Samhandlingskompetanse er viktig for å sikre trygge overganger på tvers av helsenivå, eller interne overganger i kommuner og

sykehus. Lokale eksempler som viser gode overganger står på programmet, og deltakere fra sykehus og kommuner jobber sammen med temaet i grupper.

Systematisk bruk av Hva er viktig for deg?-samtalen som inngang til det gode pasientforløpet er læringsnettverkets virkemiddel for å styrke brukeres rolle og involvering av eget forløp. Eksempler på

hvordan dette kan gjøres i praksis presenteres av en deltakende kommune eller sykehus.

I alt forbedringsarbeid er det nyttig å teste underveis om vi er på rett vei, om det vi gjør utgjør en forbedring. For å vite dette er målinger viktig i forbedringsarbeidet.

Arbeid mellom andre og tredje samling

Mellom andre og tredje samling skal forbedringsteamet vektlegge gjennomføring og informere de som er berørt i arbeidet.

For å sikre god informasjonsflyt og forankring internt i kommunen eller på sykehuset, skal det utarbeides en plan for å dele informasjon om det pågående arbeidet. Dette kan blant annet skje ved at posteren er lett synlig på arbeidsplassen, ved at det deles informasjon i møter, på intranett eller i nyhetsbrev.

I perioden mellom andre og tredje samling skal forbedringsteamet arbeide med utgangspunkt i oppgavene som er gitt, se rammen.

Arbeid mellom samling 2 og 3:

- Informere og sikre ledelsesforankring
- Styrke brukerrollen
- Gjennomføre tiltakene, måle, justere
- Lage poster

Dette skal oppsummeres i en statusrapport som sendes inn en uke før samling. En kortversjon av statusrapporten skal presenteres i posteren som tas med til samlingen.

Det vil bli invitert til oppfølging midtveis i perioden mellom samling to og tre. Forbedringsteamene blir bedt om å sende inn informasjon om status og oppfølgingsbehov på forhånd.

Tredje samling

Øverste faglige leder, som kommunalsjef eller fagdirektør, inviteres til å delta på denne samlingen for å støtte forbedringsteamet i implementeringsarbeidet i egen kommune eller sykehus.

Sykehus og kommuner vil sammen diskutere samarbeidet og hvordan de kan støtte hverandre.

Mål for samling 3:

- Skape en felles oversikt over status i eget arbeid og lederens rolle i implementeringsfasen

Praktiske eksempler fra forbedringsteamene løftes fram for inspirasjon og læring, og det blir et innlegg om oppfølgingsteam og målepunkter for gode pasientforløp.

Målinger er viktig i forbedringsarbeid, og målinger er derfor tema både på andre og tredje nettverkssamling.

I gruppearbeidene skal det arbeides med mål for hvor teamet ønsker å være om ni måneder og hva leder må være særlig oppmerksom på. Pasienter og brukere som likeverdige parter er også tema i gruppearbeid.

Arbeid mellom tredje og fjerde samling

Forbedringsteamet skal i denne perioden følge opp tiltakene som er iverksatt og vurdere om disse virker.

Å følge med ved hjelp av enkle målinger kan være nyttig, og det å stille seg spørsmålet «gjør vi det vi ble enige om?».

En enkel måling er å registrere hvor mange pasienter/brukere som blir møtt i en samtale om Hva er viktig for deg?

Hvis tiltakene ikke fører frem, blir det nødvendig å justere planene og ev. finne nye tiltak.

Arbeid mellom samling 3 og 4:

- Følge opp tiltak og måle
- Justere planer ev. nye tiltak
- Planlegge for spredning
- Lage poster

Nå som forbedringsteamet er godt i gang med arbeidet, er det viktig å begynne å planlegge for spredning.

Fjerde samling

Den siste samlingen i læringsnettverket handler om begynnelsen på fortsettelsen. Kontinuerlig systematisk kvalitetsforbedringsarbeid er et ansvar både for ledere og for hver enkelt medarbeider.

Nå skal det som er prøvd ut i løpet av perioden i læringsnettverket spres. Forskning og erfaring viser at spredning er krevende, og det

mest krevende er å få gode tiltak til å vare ved (institusjonaliseres).

Mål for samling 4:

- Planlegge for hvordan retningsendringen i det gode pasientforløpet skal opprettholdes og videreutvikles.

Arbeidet i læringsnettverket innebærer en kulturendring, en ny måte å arbeide på. Brukermedvirkningen øker når pasienten eller brukeren blir stilt spørsmålet Hva er viktig for deg? Ved å jobbe systematisk med

pasientforløpene, bedres kvaliteten i tjenesten.

For å sikre videreføring, er det viktig å finne de gode historiene om hva arbeidet har resultert i og å dele disse med alle involverte.

Ledere kan etterspørre resultater gjennom faste møter og vise at dette er viktige og prioriterte oppgaver.

Nye prosedyrer og sjekklister bør legges inn i virksomhetens kvalitetssystem og understreke at slik gjør vi det her hos oss.

Som i alt godt forbedringsarbeid må tiltakene evalueres jevnlig og justeres ved behov.

Gode pasientforløp for eldre og kronisk syke

I løpet av perioden 2016 til 2019 skal det gjennomføres åtte læringsnettverk over hele landet. Målet er å sikre brukernes behov for å møte helhetlige, koordinerte og trygge tjenester.

KS samarbeider med Folkehelseinstituttet om satsingen som startet i januar 2016 og avsluttes i desember 2019. Satsingen gjennomføres på oppdrag for Helse- og omsorgsdepartementet. Arbeidet er en videreføring av de to læringsnettverkene som ble gjennomført i 2014-2015. I stortingsmeldingen Leve hele livet foreslår regjeringen å videreføre Gode pasientforløp for eldre og kronisk syke i perioden 2020-2023.

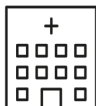
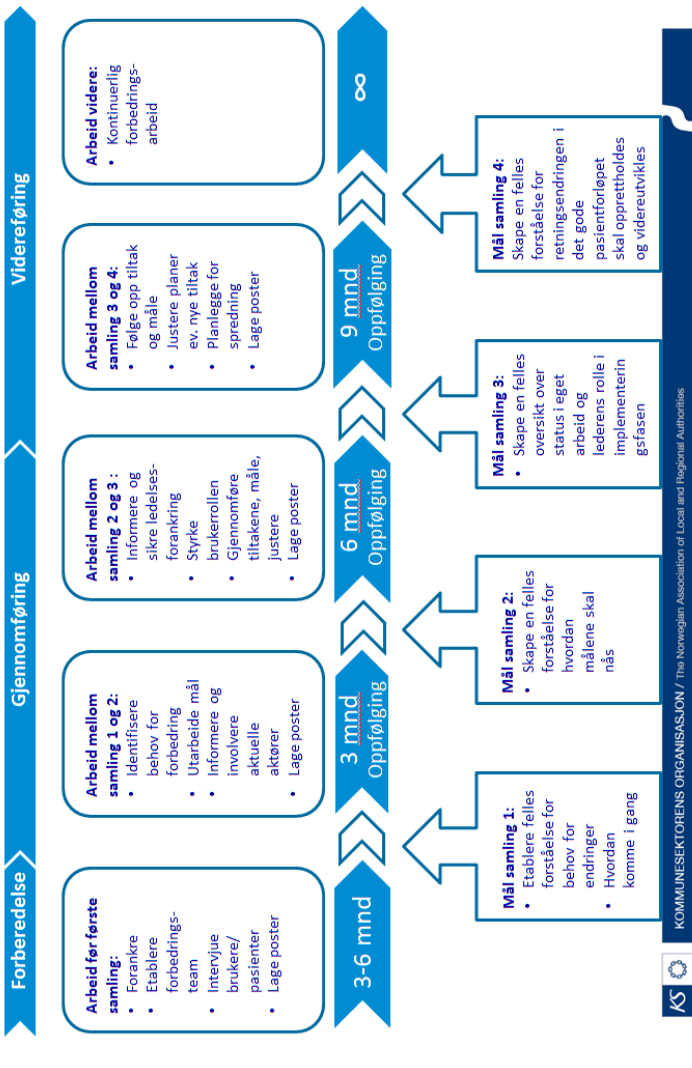
De regionale læringsnettverk består av kommuner/bydeler og deres sykehus. Nettverksperioden varer i 21 måneder inkludert tre måneders forberedelse før oppstart. Mellom samlingene vil forbedringsteamene bli fulgt opp av KS/FHI.

Læringsnettverk for gode pasientforløp

Folkehelseinstituttet

Mål for arbeidet

Læringsnettverkene skal forbedre overgangene i pasientforløpet. Både internt i kommunene og sykehusene, og mellom sykehus og kommune. En viktig del av forbedringsarbeidet er å måle og evaluere, og det vil derfor bli gitt opplæring i dette.

Arbeidet skal resultere i at:

- brukeren opplever å være likeverdig i utarbeidelse av sitt pasientforløp
- at kommuner og helseforetak arbeider systematisk med pasientforløp og dokumenterer effekten for brukerne
- at kulturen i kommuner og helseforetak er preget av helsefremmende mestring

Kunnskapsgrunnlag

Arbeidet i satsingen bygger på erfaringene fra prosjektet Helhetlig pasientforløp i hjemmet (HPH) som ble utviklet i Midt-Norge i 2009. Sentralt i arbeidet er også spørsmålet hva er viktig for deg? – en tydeliggjøring av en viktig retningsendring i helsevesenet basert på en helsefremmende tilnærming og en styrket pasientrolle.

Kvalitetsforbedring

Systematisk forbedringsarbeid er en kontinuerlig prosess som kan illustreres i form av en sirkel, som i modell for kvalitetsforbedring. Den beskriver hvordan man kan gå fram for å oppnå forbedringer i tjenestene i fem faser. Hver fase består av flere trinn slik figuren under viser: Forberede, planlegge, utføre, evaluere og følge opp.

Les mer:

<http://www.helsebiblioteket.no/kvalitetsforbedring>

Helhetlig pasientforløp i hjemmet (HPH)

Professor Anders Grimsmo ved NTNU er en viktig ressurs og mentor for læringsnettverkene i Gode pasientforløp. Grimsmo er en av flere som står bak utviklingsprosjektet Helhetlig pasientforløp i hjemmet (HPH) som ble gjennomført i Midt-Norge i 2009.

De seks kommunene Trondheim, Orkdal, Hitra, Surnadal, Sunndal og Fræna deltok i prosjektet sammen med St. Olavs Hospital, ved Øya og Orkdal sykehus, og Molde sykehus.

De som deltok i utviklingsarbeidet: Tove Røsstad, Helge Garåsen, Aslak Steinsbekk, Erna Håland, Line Kristoffersen og Anders Grimsmo.

Fire strategier ved implementering av HPH:

1. Bygge opp en felles og individuell forståelse og entusiasme
2. Vedlikeholde engasjement og forpliktelse
3. Tilrettelegging, tilpasning og operasjonalisering av de nye rutinene
4. Vurdering og oppfatning av effekt, nytte, «kostnad»

Hele veiviseren kan lastes ned her:

<https://www.nhn.no/veien-frem-til-helhetlig-pasientforloep/>

Se HPH-flytskjema på s. 26.

Se videopptak med Anders Grimsmo:

Gode pasientforløp – hva innebærer det og hvorfor er det viktig?
(første samling i Ofoten, Troms og Finnmark, april 2018):

<https://vimeo.com/265662416>

Tidlig innsats i gode pasientforløp. Hva innebærer det og hvorfor er dette viktig?
(andre samling i Ofoten, Troms og Finnmark, august 2018): <https://vimeo.com/287014834>

Tverrfaglig team, modeller og evaluering (tredje samling i Oslo, april 2018): <https://vimeo.com/272750453>

Samhandling og forebygging til det beste for eldre og personer med kronisk sykdom
(fjerde samling i Rogaland, mai 2018):

<https://vimeo.com/275584299>

Skjemaer i HPH/Gode pasientforløp

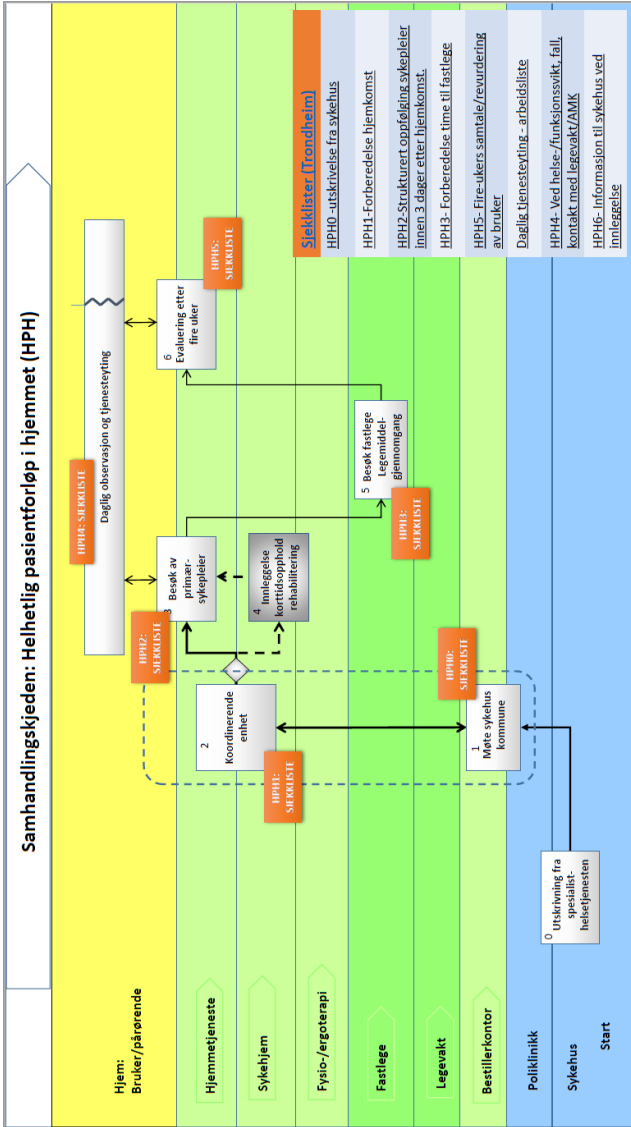
Hovedelementene i en strukturert utskrivingsprosess ligger fast for alle diagnoser og er likt i kommunene. For hver boks er det utarbeidet prosedyrer og sjekklister tilpasset lokale forhold.

Sjekklister skal integrere ulike temaer slik at de glir inn i et forløp som alle utøvere i tjenesten skal kunne mestre. For eksempel er ernæring viktig, men det er ikke nødvendig med en egen sjekklister. Relevante spørsmål om ernæring bør være integrert i hele forløpet. En sjekklister for ernæring kan imidlertid være nyttig når man setter det i gang som et tiltak for en pasient.

Hvilke spørsmål skal stilles til sykehuset ved utskrivning, hva skal undersøkes på første hjemmebesøk, osv. En inndeling av sjekklister etter tema og ikke forløp vil kunne bety en fragmentering, og det er ineffektivt.

Sjekklister øker ikke bare sikkerhet og kvalitet, men de fungerer også som et ledelsesverktøy og kan brukes i medarbeidersamtaler.

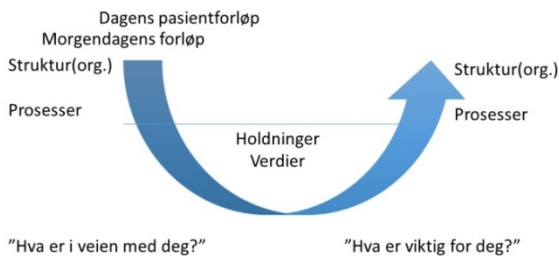
Brukermedvirkning

Brukermedvirkning er et sentralt begrep i helse- og omsorgstjenesten. Det er både en demokratisk rettighet og et mål.

Brukernes rett til medvirkning er hjemlet i pasient- og brukerrettighetsloven paragraf 3-1 Rett til medvirkning. Brukermedvirkning er helsefremmende og bidrar til mestring og motivasjon ved at brukere setter egne mål.

Styrking av brukerens involvering og medvirkning i eget pasientforløp er et sentralt punkt i satsingen Gode pasientforløp. Retningsendringen fra å spørre «hva er i veien med deg?» til å spørre «hva er viktig for deg?» gir rom for å se brukerens perspektiv mer helhetlig. Det å få tak i brukeres egne mål og å legge til rette for individuelt tilpassede tjenester gjennom hele forløpet gjør brukerne bedre i stand til å oppleve større grad av egenmestring. For å lykkes med en mer helsefremmende tilnærming, er det nødvendig å arbeide med helsepersonells holdninger og verdier, da det er det som styrer våre handlinger.

Endret fokus – endret handlemåte

Se videoopptak med Michael de Vibe: Kunnskapsgrunnlaget for å spørre hva er viktig for deg (andre samling i Rogaland, mars 2017): <https://vimeo.com/209351166>

Hva er viktig for deg?-dagen

Initiativet til å markere Hva er viktig for deg?-dagen kom til Norge i 2014. Deltakerne i de to første læringsnettverkene i Gode pasientforløp var svært positive til Hva er viktig for deg?-budskapet, Samtidig opplevde de det utfordrende å integrere spørsmålet i tjenesten. Det ble derfor bestemt å arrangere en Hva er viktig for deg?-dag i Norge.

Ansatte på sykehus og i de kommunale helse- og omsorgstjenestene ble denne dagen oppfordret til å trene på Hva er viktig for deg?-samtaler med pasienter og brukere. Helseminister Bente Høie støttet initiativet og pekte på at spørsmålet er sentralt i utviklingen av pasientens helsetjeneste.

En artikkel i New England journal of Medicine i 2012 introduserte spørsmålet «What matters to you?» Maureen Bisognano, tidligere president i IHI (Institute for Healthcare Improvement), holdt innlegg om retningsendringen på en konferanse i 2016 og oppfordret alle om å bli med på dette. Etter hvert ble dette en internasjonal bevegelse, der mer enn 30 land over hele verden har deltatt i markeringen.

Et viktig element i markeringen av dagen i Norge er fargerike buttons med teksten Hva er viktig for deg? KS har sendt ut 53 000 buttons til 191 kommuner og bydeler og nesten 40 sykehus i 2018. Totalt er det sendt ut ca. 140 000 buttons siden 2014.

I 2018 ble Hva er viktig for deg?-dagen markert over hele landet, og over 70 kommuner og sykehus delte informasjon og bilder fra arrangementene sine i Facebook-gruppen Gode pasientforløp. Helsemyndighetene, inkludert begge statsrådene, markerte også dagen i sosiale medier.

*Kva er
viktig
for deg?*

ks.no/pasientforlop · pasientforlop.no

*Buttons med tekst på bokmål, nynorsk eller samisk kan bestilles på
ks.no/pasientforlop*

Kommunikasjon

I konsultentselskapet Deloittes oppsummering av arbeidet i de to første læringsnettverkene som ble gjennomført i 2014-2015, trekkes kommunikasjon, formidling av budskapet og det å skape en historie, fram som et av suksesskriteriene for å lykkes i forbedringsarbeidet.

Informasjon er spesielt viktig med tanke på involvering, forankring og videreføring av arbeidet. Lag en enkel kommunikasjonsplan – hva ønsker dere å informere om til hvem og når?

Sett tidlig i gang med å informere om forbedringsarbeidet og vær konkret, relevant og direkte. Hvilke mål har dere for forbedringsarbeidet deres, hva vil endringene resultere i og hvem vil bli berørt?

Viktige målgrupper er politisk og administrativ ledelse i kommunen, sykehusledelsen, øvrige medarbeidere, fastleger og brukere/pasienter og deres pårørende. Bruk de møteplassene som allerede eksisterer til å informere om forbedringsarbeidet.

Mulige kanaler er møter, nettsider/intranett, nyhetsbrev, brosjyrer, sosiale medier og selve posteren som forbedringsteamet lager og oppdaterer til hver nettverkssamling. La posteren henge framme, godt synlig, også mellom samlingene. Noen kommuner og sykehus har selv laget eller fått hjelp til å lage film. Når dere har resultater å vise fram, fortell gjerne om det i lokale medier.

Ønsker dere hjelp – så ta kontakt med oss som jobber med Gode pasientforløp i KS. Vi hjelper dere gjerne. Satsingen har også utviklet materiell til Hva er viktig for deg?-dagen som fritt kan lastes ned fra ks.no/pasientforlop og gjerne brukes hele året.

Nettsider

På nettsiden ks.no/pasientforlop finner du informasjon om satsingen og kunnskapsgrunnlaget, verktøy, gode historier og informasjon om de ulike nettverkene og samlingene.

Folkehelseinstituttet har nettsiden pasientforlop.no med lenker til nyttige metoder og verktøy.

Bli gjerne med i Facebook-gruppen [Gode pasientforløp](https://www.facebook.com/godepasientforlop) som er åpen for alle interesserte.

Etter hver samling blir det sendt ut e-post med lenker til alle presentasjoner, videoptak og bilder av posterne. Det blir også sendt ut en e-post med invitasjon til å delta i en QuestBack-undersøkelse. Vi setter stor pris på at så mange som mulig besvarer denne – vi ønsker også å bli bedre!

Mal for poster

Formålet med posteren er å fremme gjensidig læring på samlingene. Posteren vil bli benyttet på alle fire samlinger, og innholdet utvikles i tråd med forbedringene av pasientforløpet i hver kommune og hvert sykehus.

Posteren skal vise:

- Navn på kommunen eller sykehuset og hvem som deltar i forbedringsteamet
- En kort beskrivelse av kommunen eller sykehuset ut fra demografi og tjenester, samt spesielle forhold som utfordrer pasientforløpene hos dere.
- Oppsummering av arbeidsoppgavene/statusrapport mellom forrige og kommende samling.

Vi vil ta bilder av alle postere og legge dem ut på nett:

<http://www.ks.no/fagomrader/helse-og-velferd/laringsnettverk/gode-pasientforlop-for-eldre-og-kronisk-syke/laringsnettverk-og-samlinger/>

Nyttige nettressurser

Om Gode pasientforløp

Gode pasientforløp på ks.no: www.pasientforlop.no

Gode pasientforløps sider på fhi.no: pasientforlop.no

[Sidene våre på Facebook](#) –

www.facebook.com/groups/410560535745837/

Videooptak fra samlinger i Gode pasientforløp: Se vimeo.com og søk på Gode pasientforløp

[Gode pasientforløps kanal på YouTube](#)

www.youtube.com/channel/UCKJqWjoiGfJ90Ij8XJFHGXw

Gode pasientforløp på Twitter: [Pasientforlop](#)

Om HPH

Veiviseren [Veien fram til et helhetlig pasientforløp](#)

www.nhn.no/veien-frem-til-helhetlig-pasientforloep/

[Målepunkter for det Gode pasientforløpet](#) (Excel-ark med innlagt formel). Se metoder og verktøy og trykk målepunkter.

www.fhi.no/kk/forbedringsarbeid/pasientforlop/eldre-og-kronisk-syke/

Om [HPH på Trondheim kommunes nettsider](#)

www.trondheim.kommune.no/tema/helse-og-omsorg/hjemmetjenester/helhetlig-pasientforlop-hph/

Om kvalitetsforbedring og verktøy

Kunnskap om kvalitetsforbedring i primær- og spesialisthelsetjenesten: kvalitetsforbedring.no

Fastlegens rolle i pasientforløpet, [sjekklister fra Sandefjord kommune](#)

www.fhi.no/kk/forbedringsarbeid/pasientforlop/fastlegens-rolle-i-pasientforlop/

[Veileder](#) til forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten

<https://helsedirektoratet.no/retningslinjer/ledelse-og-kvalitetsforbedring>

Om [statistisk prosesskontroll](#) i Helsebiblioteket

www.helsebiblioteket.no/kvalitetsforbedring/kvalitetsmaling/statistisk-prosesskontroll

[Tavlemøte har gitt gode resultater](#) ved Nygård bo- og behandlingssenter i Sandefjord kommune

www.youtube.com/watch?v=BaJXjSDu6tE

Hva er viktig for deg?

Eigersund kommunes [film om Hva er viktig for deg?-samtales](#):

www.youtube.com/watch?v=NKseUmueyl8&t=216s

[“What Matters to Me” – a new vital sign | Jason Leitch](#) |

TEDxGlasgow

www.youtube.com/watch?v=H_Z1ZvjKDE&t=171s

Artikkel i New England Journal of Medicine i 2012: [Shared Decision](#)

[Making — The Pinnacle of Patient-Centered Care](#)

<https://www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMp1109283>

Kompendiet ble sist oppdatert 14. november 2018.

